

nytte Haandbøger, Opslagsbøger og Leksikon og vise dem i hvert eneste Skolefag, hvor de i Bøgerne kan hente Viden om de Emner, de beskæftiger sig med. Jeg kan ikke her komme ind paa nogen lang Redegørelse af Skolebibliotekets Betydning (Skolebibliotek er ikke et Bibliotek med udelukkende underholdende Litteratur, men et Bibliotek med Faglitteratur til Støtte for de forskellige Fag og afpasset efter de forskellige Alderstrin).

Her ligger en stor Opgave for den danske Skoleverden, en Opgave som i fuldeste Maal kan paa kræve Hjemmenes Støtte.

Husmoderen og Tjenestepigen, Syersken og Sygeplejersken, Gaardmanden og Husmanden, Forretningsmanden og alle Erhvervslivets Folk — nævn hvem de vil — enhver kan faa Svar paa Dagliglivets utallige Spørgsmaal gennem Bøgerne, men vi vil jo noget mere end at gøre Børnene til selvhjulpne Mennesker i det praktiske Liv, det bedste af Litteraturens Verden vil vi vise Børnene Vej til. Hvilket Perspektiv aabner der sig ikke herigennem for Arbejdsomraader, for Midler til at hjælpe de unge til at finde de Felter, som har deres Interesse.

Hele Biblioteksbevægelsen er ved at tage Fart herhjemme, Højskoler, Afholdsfolk, socialdemokratiske Ungdomshuse, Friskolekredse o. s. v. henvender sig til Bibliotekarerne og beder dem om Assistance til Indretning af Biblioteker til Dannelse af Studierejser o. s. fr.

Naar vi har ønsket dette Punkt ind i D. K. S.s Skoleprogram, saa er det fordi vi mener, at Børnene gennem Opøvelsen i at arbejde med Bøger paa egen Haand faar bedre Betingelser for at klare sig i Verden, og D. K. S. har jo paa sit Program at forbedre Børns Kaar baade de materielle og de aandelige.

Skulde man tro, at der findes Kredse, der har sagt Nej til dette Punkt. Men det er der.

Afstemningsskemaerne viser, at der hersker Misforstaaelse m. H. t. flere af Punkterne. Til Punkt 1 a svares: »Haandarbejde er obligatorisk for Piger.« Det er det ikke. Se Lehmanns Handbog § 28, S. 237. Cirkulære 1918 om Plan for Undervisning i Haandgerning for Folkeskolen paa Landet; der staar: »Der kan undervises ogsaa i Forskolen og de dertil svarende Klasser, men det er frivilligt for Kommunen. Det er betinget obligatorisk for Hovedskolen paa Landet, der skal undervises i Haandgerning, hvor der i Skoledistriktet er ansat en Lærerinde.

Til Punkt 2 svarer nogle Kredse: »Gymnastik er obligatorisk.« Desværre er det ikke Tilfældet. (Se Lehmanns Haandbog S. 172 § 21). Den er obligatorisk for Drengene i alle Klasser og i Forskoler paa Landet; men ikke i Hovedskolen for Pigerne.

Flere Kredse svarer, at de ikke ønsker Læsestuer, Børnehaver og Fritidsværksteder obligatorisk. Hvorfor mon Kredsene har fundet Anledning til at bemærke det, der staar ikke et Sted under Punkterne 5, 6 og 7, at vi andrager om at disse Institutioner skal være obligatoriske. Vi henstiller, at Kommunerne opretter Læsestuer o. s. v., og paa Mødet i Horsens blev det stærkt betonet, at det særlig var for de større Kommunes Vedkommende,

at vi fandt det ønskeligt; overfor Skolekommissionen vil vi begrunde Kravet ud fra pædagogiske Principper, i Andragelsen til Kommissionen for Børnelovgivningen motiverede vi Kravet ud fra sociale Synspunkter, som Led i den foreliggende Forsorg.

Den, der kender Børnekaarene i Arbejderkvartererne i Storbyerne forstaar ikke, at nogen Kreds i Landet har kunnet svare Nej til disse Krav.

Jeg staar ganske uforstaaende overfor Besvarelser som følgende: »Vi arbejder ikke for en *Tvangsskole*, men for den *fri Skole*, derfor siger vi Nej til alle Punkterne.«

Vi ønsker vel alle Danmarks Ungdom de bedst mulige Vilkaar, saa den kommende Slægt kan udvikles sundt og stærkt legemligt og aandeligt, og selv om jeg var nok saa ivrig Friskolemand, vilde jeg aldrig fraskrive mig Retten til at faa Indflydelse paa, hvordan den Skole skulde indrettes, hvori Størsteparten af Samfundets Børn faar sin Undervisning. De, der føler det som en Pligt at være med til »at forbedre Børns Kaar særlig ad Lovgivningens Vej«, kan ikke sige »stemmer ikke« til denne Sag, der maa frem nu, hvor der snart skal lovgives for den offentlige Skole.

Margrethe Petersen.

Svar til Frøken Anna Westergaard.

Om Fællesstyrelsens Forslag om Skoleundervisningen skriver De:

»Dette Forslag indeholder mange udmærkede Enkeltheder — ja, næsten altfor mange! Det viser sig nemlig nødvendigt at lægge en hel Del nye Fag og Arbejder ind i Børneskolen, som ikke findes der nu, og som meget vanskeligt vil kunne rummes indenfor den Tid, der levnes til Arbejdet.«

Vær saa god at oplyse mig om, hvilke Fag vi kræver, som ikke allerede findes optaget i enhver Plan for en nutidssvarende Skole. Jeg kan ikke finde en eneste. Men naar de ikke er optaget i *alle* Landets Skoler, saa er det fordi, der ikke gives Tid dertil, naar Børn kun gaar i Skole 2 Dage om Ugen i Sommermaanederne og 4 Dage om Ugen i Vintermaanederne, saa kan Frøken Anna Westergaard have Ret i, at Skolen kan have »uhyre svært ved at bibringe Børnene de mest nødvendige elementæreste Kundskaber«, men den Skolegang synger snart paa sit sidste Vers, og der findes ingen større Kommune inden for Kongerigets Grænser, som ikke giver sine Børn Undervisning i Gymnastik, Haandgerning, i Husgerning og frivillig eller obligatorisk Sløjd. Vi kræver blot, at *alle* Børn i den offentlige Skole skal have Del i denne Undervisning.

»Disse nye Fag dynges i Særdeleshed over paa Pigerne,« skriver De. Det lyder lidt underligt i en Skolemands Øren, i særlig Grad, naar Forslaget viser, at det er Drengene, der faar et Par nye Fag og ikke Pigerne.

I enhver Købstadsskole har Pigerne Haandarbejde, Timerne vindes bl. a. derved, at Pigerne som er ordentligere anlagt end Drengene, kan nøjes med et mindre Antal Skrivetimer og nogle færre Dansk-timer. Nu kræver vi Haandarbejde for Drengene i de mindre Klasser.